

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Projekt EU4GEO — Erasmus+ / Jean Monnet • interní metodický podklad pro učitele

Metodika pro učitele: Euro-detektiv

Tercie • Blok 4 • Kohezní politika a databáze Kohesio

Tento materiál (podcast + tahák + pracovní list) je koncipovaný jako domácí úkol — každý žák totiž hledá jiné, vlastní místo, takže synchronní práce s celou třídou u jednoho projektoru nedává smysl. Ve třídě se pak pracuje jen s výsledky, které si žáci přinesou.

Cíl hodiny

Žák umí v databázi Kohesio najít konkrétní evropský projekt ve svém okolí, přečíst z něj výši příspěvku EU, a vysvětlit, proč Praha jako jediný český region dostává z kohezních fondů méně peněz než kraje kolem ní.

Doporučený průběh (domácí úkol + 20 min ve třídě)

- **Zadání (konec předchozí hodiny, 2 min):** pusťte krátce podcast nebo ho zadejte jako poslech na doma spolu s Kroky 1–5 pracovního listu.
- **Doma:** žáci samostatně vyhledají projekt v Kohesiu (Kroky 1–3), provedou detektivní srovnání Prahy a sousedního kraje (Krok 4) a připraví si jednu větu k prezentaci (Krok 5).

- **0–12 min ve třídě — Presentace nálezů:** každý žák řekne svou připravenou větu (projekt, místo, příspěvek EU). Zapisujte na tabuli typy projektů (silnice, škola, čistička, cyklostezka...), ať je na konci vidět jejich rozmanitost.
- **12–18 min — Detektivní twist:** shrňte společně, co žáci zjistili v Kroku 4 — proč Praha jako „více rozvinutý region“ dostává méně evropských peněz než okolí, a jestli si toho všimli i na výši jednotlivých příspěvků.
- **18–20 min — Shrnutí:** propojte s pojmem spolufinancování z taháku — EU většinou neplatí projekt celý, jen jeho část.

Na co dát pozor / časté chyby žáků

- **Záměna celkových nákladů a příspěvku EU:** žáci si často spletou celkovou cenu projektu s tím, kolik z ní zaplatila EU — je to skoro vždy jen část.
- **Přesvědčení, že Praha dostává nejvíc peněz, protože je hlavní město:** opak je pravdou — jako jediný český region spadá mezi bohatší, tedy méně podporované regiony.
- **Filtr nezabere bez kliknutí na „Zobrazit výsledky“:** samotné potvrzení Enterem filtry v Kohesiu neuplatní. Doporučený postup je teď filtrovat podle kraje (ne podle města — textový filtr Město je nespolehlivý), viz Krok 1 pracovního listu.
- **Nesouvisející výsledky i po správném filtru:** Kohesio uvádí lokalitu projektu často podle sídla příjemce dotace, ne podle místa realizace — jde o jejich vlastní přiznané omezení dat (viz FAQ Kohesia). Proto se i v kraji Praha objeví projekty realizované jinde v ČR. Vysvětlete žákům, že jde o běžnou vlastnost otevřených dat, ne o jejich chybu při vyhledávání, a ať si vždy přečtou celý popis projektu, nejen filtr podle kraje.

Hodnocení

Hodnotí se především to, že žák skutečně dohledal reálný projekt s konkrétním příspěvkem EU (ne že si něco vymyslel), a že dokáže vysvětlit PROČ mají různé regiony nárok na různě vysokou podporu. Přesná znalost čísel není cílem.

Odpovědi k otázkám v pracovním listu

- **Krok 3 (kolik % nákladů zaplatila EU):** Výpočet procent nechte na žácích (výsledek závisí na konkrétním projektu, který si každý vybral) – podstatné je, že si uvědomí, že EU platí většinou jen část nákladů, ne celý projekt.
- **Krok 4 (Praha vs. okolní kraj):** Praha je jediný český region v kategorii „více rozvinuté regiony“, proto z kohezních fondů dostává méně peněz a žák tam typicky najde méně/menší projektů než v sousedním (méně rozvinutém) kraji. Detektivní stopa – rozdíl bývá vidět i na výši jednotlivých příspěvků EU, nejen na jejich počtu.